

Spoedgevallen

Wanneer afzondering nodig is

az Rivierenland

Beste patiënt,

Wanneer iemand tijdelijk in een afzonderingskamer wordt opgenomen, kan dat ingrijpend zijn. Voor de patiënt zelf, maar ook voor familie en naasten. Daarom vinden we het belangrijk om duidelijk uit te leggen waarom afzondering of fixatie soms nodig is, hoe we daarbij te werk gaan en welke zorg en opvolging de patiënt krijgt.

Afzondering of fixatie gebeurt nooit zomaar. Het zorgteam probeert altijd eerst om spanning, onrust of dreigend controleverlies op andere manieren op te vangen. Alleen wanneer dat niet voldoende is om de veiligheid van de patiënt of de omgeving te bewaren, kan een vrijheidsbeperkende maatregel nodig zijn.

Hoe beslissen we of afzonder nodig is?

Tijdens de opname en verdere observatie kijkt het zorgteam hoe de patiënt eraan toe is. Daarbij wordt nagegaan of er sprake is van toenemende spanning, agitatie, agressie of dreigend controleverlies. Als dat mogelijk is, maken we samen met de patiënt afspraken om de rust en zelfcontrole te helpen bewaren. Zo proberen we escalatie te voorkomen. De arts bepaalt, in overleg met het zorgteam, welke aanpak op dat moment het meest aangewezen is.

Wat betekent afzondering?

Bij afzondering verblijft de patiënt tijdelijk in een afsluitbare, prikkelarme kamer. Die kamer is bedoeld om rust te brengen en de veiligheid te bewaren.

Als afzondering alleen niet voldoende is om de patiënt, andere patiënten of zorgverleners te beschermen, kan de arts samen met het zorgteam beslissen om ook fixatie toe te passen. Dat gebeurt alleen wanneer het noodzakelijk is en altijd volgens duidelijke procedures.

Het doel blijft altijd hetzelfde: **een veilige situatie creëren voor de patiënt en de omgeving**. Afzondering en fixatie worden zo kort mogelijk toegepast.

De arts en het zorgteam evalueren regelmatig of de maatregel nog nodig is. Zodra de toestand van de patiënt het toelaat, bouwen we de maatregel af en stoppen we ermee.

De afzonderingskamer

De afzonderingskamer is ingericht om maximale veiligheid te bieden. Tijdens het verblijf houden zorgverleners toezicht via regelmatige observaties, persoonlijk contact en, wanneer dat nodig is, videomonitoring. Dat gebeurt met respect voor de privacy en waardigheid van de patiënt.

Om risico's te vermijden, worden bepaalde persoonlijke bezittingen tijdelijk buiten de kamer bewaard. Dat kan bijvoorbeeld gaan om sieraden, riemen, veters of andere voorwerpen die gevaarlijk kunnen zijn voor de patiënt of de omgeving.

Het doel blijft altijd hetzelfde: een veilige situatie creëren voor de patiënt en de omgeving.

Kledingcontrole op gevaarlijke voorwerpen

Om de veiligheid van de patiënt, medepatiënten en zorgverleners te garanderen, kan de gedragen kleding gecontroleerd worden op de aanwezigheid van gevaarlijke voorwerpen. Bij een opname in de afzonderingsruimte gebeurt deze controle standaard, voor zover dit veilig en haalbaar is voor de betrokken zorgverleners.

Voor de controle vraagt een zorgverlener de patiënt eerst tweemaal om eventuele gevaarlijke voorwerpen vrijwillig af te geven. Indien nodig wordt vervolgens de gedragen kleding systematisch nagekeken. Deze controle beperkt zich uitsluitend tot de gedragen kleding, lichaamsholten worden niet gecontroleerd. De zorgverlener in kwestie voert de controle uit met beschermende handschoenen.

Wanneer de situatie dit vraagt, kan de patiënt voorzien worden van scheurvrije kleding die beschikbaar is op de spoed-gevallendienst.

Heb je vragen of wil je meer informatie?

Spreek gerust het zorgteam aan. De spoedgevallendienst is dag en nacht bereikbaar. Je vindt de contactgegevens op de achterzijde van deze brochure.

Kan familie op bezoek komen?

Bezoek tijdens een afzondering is soms mogelijk, maar altijd in overleg met het zorgteam. Neem daarom vooraf telefonisch contact op. Zo kan het team inschatten of bezoek op dat moment haalbaar en veilig is.

Om de rust en veiligheid van de patiënt te bewaren, blijft bezoek meestal beperkt tot naaste familieleden of belangrijke steunfiguren. De duur van het bezoek hangt af van de toestand van de patiënt.

We vinden de betrokkenheid van familie en naasten belangrijk. Waar mogelijk bekijken we samen hoe die betrokkenheid op een veilige en haalbare manier kan blijven bestaan.

Rechten en waardigheid van de patiënt

Ook tijdens afzondering of fixatie behoudt de patiënt zijn rechten en waardigheid. We leggen uit waarom de maatregel nodig is en wat het verdere verloop is.

De noodzaak van afzondering of fixatie wordt regelmatig opnieuw beoordeeld door de arts en het zorgteam. De maatregel wordt alleen toegepast zolang dat nodig is voor de veiligheid van de patiënt of de omgeving. Zodra de situatie het toelaat, wordt de maatregel afgebouwd en beëindigd.

De patiënt kan altijd vragen stellen aan de betrokken zorgverleners. Familie of naasten kunnen informatie krijgen over de zorg en behandeling, op voorwaarde dat de patiënt daarvoor toestemming geeft en rekening houdend met de wettelijke bepalingen.

Honger of dorst?

Breng een bezoekje aan onze bistro Azter op campus Bornem of op campus Rumst!

CAMPUS RUMST

's Herenbaan 172 | 2840 Rumst

03 880 90 11

spoedgevallen: 03 880 95 20

CAMPUS BORNEM

Kasteelstraat 23 | 2880 Bornem

03 880 90 11

spoedgevallen: 03 890 16 03

CAMPUS WILLEBROEK

Tisseltsesteenweg 27 | 2830 Willebroek

03 880 90 11

ref.: 50121573

versie: 20/08/2026

foto's & illustraties: Adobe stock & eigen foto's

eigenaar: Nicky Vercauteren, hoofdverpleegkundige spoedgevallen

v.u.: Sofie Vermeulen, communicatieverantwoordelijke

Maatschappelijke zetel:

vzw AZ Rivierenland | 's Herenbaan 172 | 2840 Rumst

RPR 0416 851 659 | Erkenningsnummer 104 | Bevoegde rechtbank: Antwerpen

www.azrivierenland.be | info@azr.be

